

Práce s třídním kolektivem v inkluzivní primární škole

OLGA KUSÁ

Proč investovat energii do práce s kolektivem?

- Přímá souvislost mezi úspěšností žáků v učení a jejich chováním
- Role vyučujících a role skupiny, role rodiny
- Přijímání odlišných norem, hodnot
- Vztahy, pocit sounáležitosti a odlišnost
- Zodpovědnost za dění ve třídě, překážky v účasti a zapojení
- Efektivita učení

Úrovně vstupů

- **Vedení třídy**
- **Prožitková hodina**
- **Tématika**
- **Nácviky**
- *Intervence*
- *Krizová intervence*
- *Supervizní sezení*

Formy práce s TK

- Způsob, jakým s dětmi komunikujeme
- Způsob, jakým využijeme situace přímo ve třídě, dění ve škole
- Ranní kruhy
- Komunitní kruh
- Třídnické hodiny
- Předmět OSV
- <http://www.inkluze.cz/clanek-521/video-spolu-se-ucit-spolu-zit>

Vztahově symetrická komunikace

- Pravidla, principy platí pro všechny
- Rozpoznání projevů nerespektující komunikace u sebe a druhých a dokážeme se jí vyvarovat (ironie, manipulace, nevyžádané rady apod.)
- Vytváříme prostor pro otevřenou komunikaci a samostatné rozhodování
- Spravedlnost, otevřenost, možnost rozhodovat ve skupině

Metodika - obecně

- Cíl – konkrétní, popisný, „méně znamená více“ (zážitky, znalosti, dovednosti, pravidla, postoje)
- Metoda – ve vztahu k cílům, činnostní metody vyučování
- Instrukce – „zcitlivění“ na cíl, provozní signály, „očkování“, srozumitelnost, přehlednost, ověření porozumění

- Akce – sbíráme materiál pro reflexi
- Reflexe – kladením otázek usnadňujeme, usměrňujeme a prohlubujeme učení,
- Evaluace – zhodnocení, do jaké míry se podařilo dosáhnout cíle

Rreflexe

- Popisná, méně hodnotící či interpretující či hledající motivy.
- Co nejkonkrétnější
- Obsahem i formou přiměřená tomu, komu ji dáváme, jasná a přesně formulovaná.
- Zaměřená na oblasti, kde se druhý může změnit.
- Co nejúčinnější
- Dána v pravý okamžik—obvykle co nejdříve po události, k níž se vztahuje.
- Obsahově správná.

Komunikační stopky

- Příkazování - „musíš se zamyslet . . .“
- Poučování - „ty nevíš, že bys mel . . .“
- Napomínání - „takhle bys to nemel dělat . . .“
- Moralizování - „každý slušný člověk by na tvém místě . . .“
- Dávání nevyžádaných rad - „nejlépe bys udělal . . .“
- Hodnocení a posuzování partnera - „když jsi tak líný, těžko můžeš..“
- Vyvracení, odmítání a relativizace pocitu - „to tě přece nemohlo bolet . . .“
- Strhávání pozornosti na sebe - „to já minulý týden taky. . .“
- Zvědavé vyptávání, zahlcování dotazy
- Unikání od tématu - plynule přejdu k jinému tématu
- Nemístné vtipkování

- <http://www.inkluze.cz/inkluzivni-vzdelavani/clanek-557/metodika-vytvoreni-kruhu-pratel>
- <http://www.odyssea.cz/metodiky-osv.php>
- <http://www.jedensvet.cz/2013/filmy-a-z/24080-vsichni-spolu>
- Průvodce INTER, praktický průvodce implementací interkulturního vzdělávání ve školách (Socrates Comenius 2.1 INTER Project, n° 106223 – CP – 1 – 2002 – 1 – COMENIUS – C21)

- Děkuji za pozornosti